

Joan Boadas i Raset, Cronista oficial de la ciutat de Girona

El mariner de Beget

Mossèn Cinto va escriure un conte breu que va intitular Lo mariner de Sant Pau. La història que hi explica és força coneguda i s'inicia amb el dubte que li genera al narrador el nom de la masia que dona nom al relat: com és possible que en “un racó lo més arraconat del Pirineu” una gran casa pairal s'anomeni d'aquesta manera?

Una cerca feta entre els més vells de la contrada, li va donar la resposta que buscava. “Lo mariner de Sant Pau era un veritable mariner nadiu d'un dels pobles de la Maresme de l'Empordà, que ell (segons diuen) mai volgué anomenar de tristor que li donava”. I no n'hi havia per menys. La destresa amb què menava la seva barca li havia permès fer-se una caseta a la vora del mar, on vivia amb la seva esposa i els seus fills, que també enyoraven ser mariners.

Un hivern, però, “un gran mal temps i una forta llevantada” destrossà la seva barca davant les costes de Provença, però ell conservà la vida. En tornar a casa va comprovar que havia desaparegut i, el més penós, la mar s'havia emportat també la seva dona i els seus fills. Desesperat, maleí el mar i va jurar no veure'l mai més.

Amb un rem a l'espalla, l'única cosa que havia salvat del que tenia, va començar el seu periple cap a terres de muntanya. La lluentor de l'estany, a Banyoles, el va dissuadir de fer-hi estada i va córrer cap a Besalú. Enmig de la plaça va ensenyar el rem que portava i preguntà a la gent que l'envoltava si en coneixien el nom. Un rem, fou la resposta. A Olot va repetir la mateixa pregunta i, malgrat alguns dubtes, també l'identificaren. A Sant Pau de Segúries, a la plaça de l'església, els pastors i pagesos que hi havia li van donar la resposta definitiva: “Això és un culler”. Quan el mariner preguntà què era i per a què servia, no hi va haver cap dubte: “Una cullera grossa o una pala per remenar lo blat de moro dins sa bolla”. El nostre home va refer la seva vida, i amb esforç i treball va plantar els fonaments de la masia batejada amb un nom tan singular.

A mi, aquest mariner sempre m'ha evocat en Joan. Naturalment, no va haver de patir els infortunis del primer, sinó tot al contrari: la seva barca va varar a Beget, seduït primer per la Maria Teresa i després pel paisatge

de l'Alta Garrotxa, que tant va admirar i gaudir. Però, a més, va voler convertir el seu poble d'adopció en matèria d'estudi. De la trentena de llibres publicats pel lloretenc, quatre són dedicats a Beget, el darrer, presentat pòstumament el 2024.

El seu últim rem, doncs, el seu darrer culler, ha estat aquest llibre que tanca anys de recerca, de docència i de dedicació a la cultura, en el sentit més ampli possible, del nostre país. Estar-li agraïts és el menor dels nostres deures.